

Сарајево, 20.05.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 13.05.2019.- 17.05.2019.**

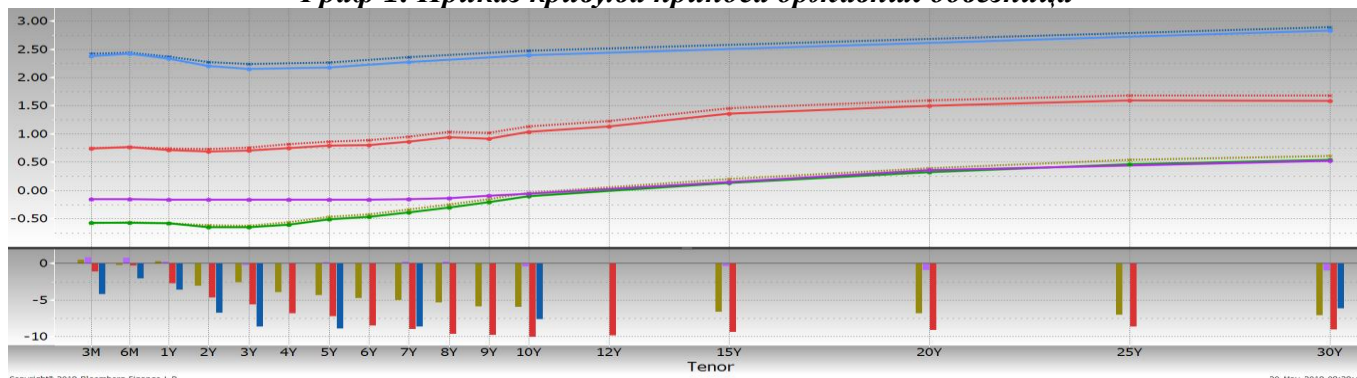
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19
2 године	-0,62	-	-0,65	↘	2,27	-	2,20	↘	0,74	-	0,70	↘
5 година	-0,47	-	-0,51	↘	2,26	-	2,17	↘	0,86	-	0,79	↘
10 година	-0,05	-	-0,10	↘	2,47	-	2,39	↘	1,14	-	1,03	↘
												→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	10.5.19	-	17.5.19
3 мјесеца	-0,556	-	-0,547
6 мјесеци	-0,569	-	-0,572
1 година	-0,543	-	-0,544

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 17.05.2019. године (пуне линије) и 10.05.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком прошле седмице Кина је образложила планове за имплементацију контрамјере према САД на увоз америчких производа. Пратећи глобални тренд пада вриједности индекса, европски индекси акција су поново завршили у паду, док су приноси сигурнијих обвезница забиљежили седмично смањење између 3 и 6 базних поена. Принос десетогодишњих њемачких обвезница је смањен на најнижи ниво од септембра 2016. године, те је на затварању тржишта у петак износио - 0,104%. На повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама утицала су дешавања око трговинских несугласица између САД и Кине и у коначници званична имплементација раније најављених додатних тарифа на увоз добара ових земаља у оба смјера. Приноси италијанских обвезница, поред глобалних тензија, су скоро свакодневно биљежили раст због неколико изјава замјеника премијера Salviniја уочи одржавања ЕУ избора да би Италија могла прекршити ЕУ фискална правила, а што је довело до раста шпекулација о могућим поновним расправама о буџету. Пред крај седмице други замјеник премијера Италије Di Maio је изјавио да не жели да се Италија „угуши у дугу“, односно да „нико не жели да тај однос премаши 140%, јер би у супротном ниво дуга у односу на БДП био изван контроле“, што је донекле умирило тржиште и утицало на пад приноса ових обвезница до краја седмице.

Члан УВ ЕЦБ De Galhau је изјавио да су економске прогнозе ЕЦБ и даље валидне и да се чини да је позиција монетарне политике одговарајућа, односно да су прогнозе из марта указале на прилично, али привремено успорење раста.

Члан ИВ ЕЦБ Соеге је изјавио да уколико пад профитабилности банака постане проблем за трансмисију монетарне политике, у смислу могућности да банке кредитирају и стимулишу економију, у том тренутку би то за ЕЦБ могао постати проблем. Међутим, Соуеге је додао да данас не мисле да је то случај, иако је навео да негативне каматне стопе банке коштају око 8 милијарди EUR годишње, што је према његовом мишљењу у оваквом окружењу заиста мало.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка МАЈ	5,0	-2,1	3,1
2.	БДП – ЕЗ (прелим.) I квартал	0,4%	0,4%	0,2%
3.	БДП – Њемачка (прелим.) I квартал	0,4%	0,4%	0,0%
4.	БДП – Холандија (квартално) прелим. I квартал	0,4%	0,5%	0,5%
5.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) MAP	19,4	17,9	20,6
6.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) MAP	-	4,63	3,24
7.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) MAP	-	6,3%	7,6%
8.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) MAP	-0,8%	-0,6%	0,0%
9.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г) MAP	-	-3,6%	-3,1%
10.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г) MAP	-	1,3%	1,1%
11.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) MAP	-	2.358,8	2.363,7
12.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.) АПР	1,7%	1,7%	1,4%
13.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.) АПР	1,2%	1,3%	0,8%
14.	Запосленост – ЕЗ (квартално) I квартал	-	0,3%	0,3%
15.	ILO стопа незапослености – Француска (квартално) I квартал	8,7%	8,7%	8,8%
16.	Стопа незапослености – Холандија АПР	-	3,3%	3,3%

САД

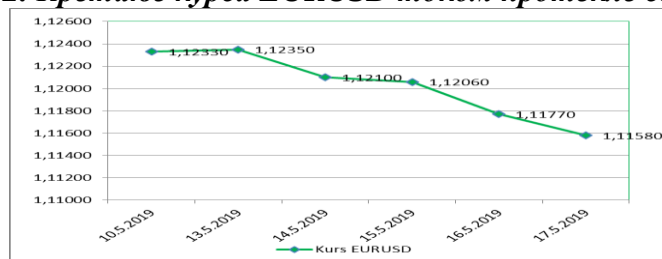
Почетком протекле седмице приноси на америчке обвезнице су забиљежили снажан пад након саопштења Министарства финансија Кине, које је, као очекивану контрамјеру, најавило увођење царине на укупно 5.140 америчких производа у вриједности од 60 милијарди USD од 1. јуна. Најављено је повећање наведених тарифа са садашњих 5% на 25%. Већ у уторак је услиједио благи опоравак након оптимистичне изјаве предсједника Трмпa, који је истакао да вјерује да ће трговински преговори с Кином у наредном периоду бити врло успјешни. Истовремено, предсједник САД је потврдио да ће сусрести с предсједником Кине на сљедећем самиту лидера земаља чланица Г20, који ће се одржати крајем јуна у Јапану. Растуће тензије око трговинског рата САД и Кине изазвале су знатне турбуленције на америчким берзама те погодиле пословно повјерење. Након низа слабијих извјештаја, неки економски аналитичари су смањили процјене економског раста САД у другом кварталу. Иако се чинило да су се тензије почеле смиривати, предсједник САД је крајем седмице формално прогласио ванредно стање у земљи, како би забранио америчким телекомуникационим мрежама да купују опрему од страних компанија. Тим потезом је у највећој мјери погођен кинески телекомуникациони гигант Huawei. У петак је званично потврђена одлука предсједника Трмпa да одгоди одлуку о наметању тарифа на увоз аутомобила из ЕУ и Јапана до шест мјесеци, како би се омогућило више времена за трговинске преговоре те избјегло евентуално погоршање истих.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г) АПР	0,3%	-0,2%	0,1%
2.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г) АПР	-	0,3%	0,6%
3.	Индекс водећих економских индикатора АПР	0,2%	0,2%	0,3%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 11. МАЈ	220.000	212.000	228.000
5.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 12. МАЈ	-	59,9	59,8
6.	Индекс индустријске производње (М/М) АПР	0,0%	-0,5%	0,2%
7.	Искориштеност капацитета АПР	78,7%	77,9%	78,5%
8.	Индекс започетих кућа (М/М) АПР	6,2%	5,7%	1,7%
9.	Обим малопродаје (М/М) АПР	0,2%	-0,2%	1,7%
10.	Захтјеви за хипотекарне кредите 10. МАЈ	-	-0,6%	2,7%
11.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Њујорка МАЈ	8,0	17,8	10,1
12.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Филаделфије МАЈ	9,0	16,6	8,5

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1233 на ниво од 1,1158, што представља смањење од 0,67% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Министар иностраних послова Hunt је изјавио да Велика Британија у овом моменту не треба још једне националне изборе или још један Брежит. Он је додао да није немогуће постићи споразум с Лабуристичком партијом о питању Брежита те да је у основи обје партије да једна другој не вјерују. Поред тога, он је додао да би обје партије биле “разапете” на изборима уколико не успију ријешити проблем Брежита. Министар за Брежит Barclay је изјавио да ће премијерка Мау почетком јуна Парламенту презентовати план Брежита, упркос непостизању споразума с Лабуристичком партијом.

Из Лабуристичке партије је саопштено да премијерка Мау још увијек није направила помак у преговорима о Брежиту те да је партија забринута за будућност лидера Конзервативне партије који би се могао повући из било којих обећања датих од стране тренутне Владе. Званичник Лабуристичке партије McDonnell је изјавио да је царинска унија у потпуности кључна за партију те да још увијек није о томе постигнут споразум.

Премијерка Мау је већ указала да почетком јуна одлази с премијерске позиције, када ће парламентарци вјероватно поново гласати против њеног приједлога о Брежиту. Овакве околности отварају могућности борбе унутар Конзервативне партије, што би могло продуковати више евроскептика који би могли усмјеравати Велику Британију ка Брежиту без споразума, а што је најгори сценарио за GBP.

Вицегувернер ВоЕ Broadbent је изјавио да је прилично јасно да су инвестиције смањене под утицајем неизвјесности око Брежита, а нарочито могућности лошег исхода. Према његовом мишљењу, уколико се стално очекују неке информације, то може имати прилично депресиван ефекат на инвестиције. С друге стране, споразум о Брежиту би могао водити прилично снажном повратку инвестиција, додао је Broadbent. Поред тога, он је поновио да ће будући раст каматних стопа бити постепен и лимитиран.

Министарство финансија Велике Британије, Одбор за трезор при Парламенту Велике Британије и Агенција за надзор финансијских услуга су почели с ревидирањем финансијске регулативе након Брегзита.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ АПР	-	24.700	22.600
2.	Просјечне седмичне зараде (без бонуса) МАР	3,3%	3,3%	3,4%
3.	ILO стопа незапослености (квартално) МАР	3,9%	3,8%	3,9%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,86395 на ниво од 0,87728, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2998 на ниво од 1,2724.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице Влада Јапана је објавила најновије прогнозе у којима је стање јапанске економије описала као лошије, насупрот фебруарским прогнозама, сугеришући да је привреда вјероватно у рецесији, а што би могло појачати расправе о томе да ли ће премијер Abe по трећи пут одгодити планирано повећање пореза на промет. Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да ће BoJ наставити с подузимањем одговарајућих мјера проценом стања економије, инфлације и финансијских тржишта. Такође, Kuroda је истакао да постоји вјероватноћа да ће каматне стопе остати на врло ниским нивоима и након прољећа 2020. године, иако је свјестан да ниске каматне стопе утичу на добит банака те да се исте могу суочити с потешкоћама у дужем временском периоду. Према резултатима истраживања Bloombergа, економски аналитичари су смањили прогнозе стопе БДП-а за текућу годину на 0,6% са 0,7%, колико је претходно прогнозирано, а што је уједно и најнижа стопа раста од 2017. године. За 2020. годину прогнозирана годишња стопа БДП-а од 0,5% је остала непромијењена у односу на претходне прогнозе, док је за 2021. годину иста благо повећана на 0,9% са 0,8%, колико је раније прогнозирано. Истовремено, економисти су смањили прогнозе стопе инфлације те се очекује да ће иста у текућој години износити 0,8% (претходно прогнозирано 0,9%), док су прогнозе за 2020. и 2021. годину остале непромијењене (1,2% за обје године). Такође, очекује се да ће BoJ тренутну референтну каматну стопу задржати на нивоу од -0,10% до краја године.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапану

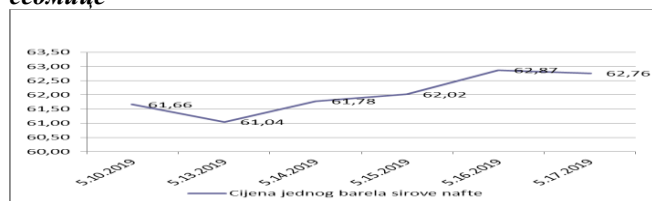
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) АПР	-	1.293,5	1.291,8
2.	Трговински биланс (у млрд JPY) Р МАР	839,5	700,1	489,2
3.	Текући рачун (у млрд JPY) Р МАР	3.020,0	2.847,9	2.676,8
4.	Водећи индекс Р МАР	96,3	96,3	97,1
5.	Коинцидирајући индекс Р МАР	99,6	99,6	100,5
6.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) АПР	2,3%	2,6%	2,4%
7.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) АПР	2,1%	2,2%	2,1%
8.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) АПР	1,1%	1,2%	1,3%
9.	Индекс услужног сектора (М/М) МАР	0,1%	-0,4%	-0,6%
10.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р АПР	-	-33,4%	-28,5%
11.	Поруцбине грађевинског сектора (Г/Г) АПР	-	66,1%	-3,4%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 123,52 на ниво од 122,80. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 109,95 на ниво од 110,08.

НАФТА И ЗЛАТО

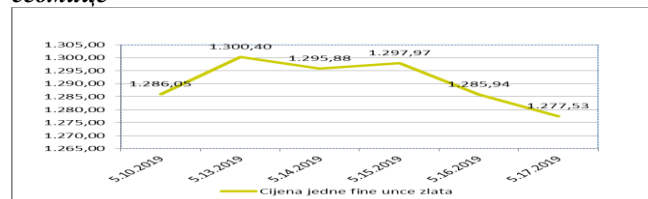
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,66 USD (54,87 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је након почетног благог пада биљежила благи раст. Првобитни пад цијене овог енергента забиљежен је под утицајем тензија између Кине и САД, док је до повећања дошло након напада на танкере Саудијске Арабије у Перзијском заливу. Непосредно након напада, Саудијска Арабија је затворила свој највећи нафтовод, чиме су појачане тензије у Перзијском заливу, а што је појачало рањивост мреже за испоруку нафте десет највећих произвођача. Побуњеничка група из Јемена, која ужива подршку Ирана, је преузела одговорност за нападе, док су званичници из Ријада указали на њихову везу с Техераном. Средином седмице цијена нафте је и даље била под утицајем тензија на Блиском истоку те је цијена наставила да биљежи раст, упркос томе што су подаци за САД указали да је дошло до неочекиваног раста залиха нафте у САД. Ова информација је остала у сјени тензија с Блиског истока, те није имала значајнији утицај на цијену овог енергента. Suhail Mohammed Al Mazarouei, министар нафте УЕА, сматра да напори ОПЕКС-а и његових сарадника да балансирају глобалну понуду и тражњу на тржишту нафте нису уродили плодом јер залихе нафте настављају да расту. Током викенда ОПЕКС се састао са својим сарадницима те је сигнализирало да постоји спремност за даље ограничење понуде нафте до краја текуће године. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,76 USD (56,22 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.286,05 USD (1.144,96 EUR). Током протекле седмице цијена злата је била под утицајем трговинских тензија између САД и Кине. Почетком седмице цијена злата је биљежила раст преко 1.300 USD по унци, након што је Кина саопштила да ће повећати царине на увоз робе из САД. Ово је дошло као одговор на повећање царина које су САД увеле Кини. Јачање неизвјесности подстакло је тражњу за сигурним инвестицијама, што је свакако водило снажнијем расту цијене злата. Већ наредног дана цијена овог племенитог метала благо је смањена, након што су акцијски индекси повећани под утицајем оптимистичнијег тона САД око трговинских спорова у којима се налазе. До средине седмице највећи утицај на цијену злата имала су ишчекивања јаснијих информација о трговинским односима Кине и САД. Крајем седмице објављени су позитивни економски подаци за САД који су утицали на пад цијене злата. Позитивни подаци за повјерење потрошача су дали снажнију подршку USD. Цијена злата је крајем седмице наставила да биљежи пад, упркос томе што су кинеске власти и медији послали јасан сигнал тржишту да оклијевају с наставком преговора са САД, након што је гласноговорник Министарства трговине Кине назвао потезе председника Тумпа „насилничким“, јер је прошле седмице повећао царине на увоз из Кине, а након тога запријетио додатним царинама на увоз вриједан око 300 милијарди USD, што је изазвало озбиљно погоршање у преговорима. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.277,53 USD (1.144,98 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.